

10 problēmu “pārrāmēšanas” (pārdefinēšana) virzieni

Ir vairāki universālie virzieni problēmu pārrāmēšanai, ko var izmantot dažādās jomās. Šie virzieni palīdz paskatīties uz problēmu no dažādiem skatu punktiem un piedāvā atrast risinājumus dažādos virzienos. Šeit ir dažas no visbiežāk izmantotajām pieejām.

Mērķa grupa:	
Problēma:	

1. Pārrāmēšana uz lietotāja vajadzībām un emocijām

Virziens: Skatīties uz problēmu no gala lietotāja (cilvēka, kurš saskaras ar problēmu) perspektīvas, pievēršot uzmanību viņa **vajadzībām, emocijām un pieredzei**.

Problēma: „Seniori nelieto tehnoloģijas.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam radīt tehnoloģijas, kas ir emocionāli pievilcīgas un intuitīvi saprotamas senioriem?”

2. Pārrāmēšana uz iespējām (Opportunity Framing)

Virziens: Nevis koncentrēties uz problēmu kā šķērslī, bet gan meklēt tajā **iespējas** uzlabojumiem vai inovācijai.

Problēma: „Sabiedriskajā transportā ir pārāk daudz kavējumu.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam izmantot šo situāciju, lai uzlabotu pasažieru pieredzi gaidīšanas laikā?”

3. Pārrāmēšana uz procesu, nevis rezultātu

Virziens: Fokusēties nevis uz gala rezultātu, bet uz **procesu**, kas noved pie rezultāta.

Problēma: „Darbinieki nepieņem izmaiņas uzņēmumā.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam uzlabot izmaiņu ieviešanas procesu, lai tas būtu pievilcīgāks darbiniekiem?”

4. Pārrāmēšana uz sistēmas līmeni (Systems Thinking)

Virziens: Aplūkot problēmu plašākā kontekstā, analizējot tās **cēloņus un mijiedarbību** ar citām sistēmas daļām.

Problēma: „Bērni ēd neveselīgi.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam ietekmēt visu pārtikas piegādes ķēdi un izglītības sistēmu, lai veicinātu veselīgus paradumus?”

5. Pārrāmēšana uz pretēju pieeju (Reverse Thinking)

Virziens: Skatīties uz problēmu no **pilnīgi pretēja viedokļa**, lai rastu jaunu skatījumu.

Problēma: „Kā piesaistīt vairāk klientu?”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam atbaidīt klientus?” (un **tad darīt pretējo** tam, kas atbaida).

6. Pārrāmēšana **uz ilgtermiņa perspektīvu**

Virziens: Skatīties uz problēmu ne tikai īstermiņā, bet arī **ilgtermiņā**, analizējot, kā risinājums ietekmēs nākotni.

Problēma: „Uzņēmumam trūkst darbinieku.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam ilgtermiņā veidot tādu darba vidi, kurā cilvēki vēlas strādāt?”

7. Pārrāmēšana **uz kultūras vai sociālo kontekstu**

Virziens: Skatīties, kā **kultūras un sabiedrības normas** ietekmē problēmu, un mēģināt pārdefinēt tās risinājumu, ņemot to vērā.

Problēma: „Cilvēki nesamazina savu ekoloģisko pēdu.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam veicināt tādu sabiedrības kultūru, kurā videi draudzīga rīcība ir prestiža un pašsaprotama?”

8. Pārrāmēšana **uz problēmas saimnieku**

Virziens: Identificēt, kurš ir „**problēmas saimnieks**” – kas tieši ir atbildīgs vai kam šī problēma ir būtiskākā.

Problēma: „Skolēni mācās slikti.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam uzlabot **skolotāju apmācību un motivāciju**, lai viņi varētu labāk palīdzēt skolēniem mācīties?”

9. Pārrāmēšana **uz mazākiem soļiem** (*Incremental Framing*)

Virziens: Liela problēma tiek sadalīta **mazākos, vieglāk risināmos** jautājumos.

Problēma: „Samazināt globālo klimata pārmaiņu ietekmi.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam palīdzēt vienai vietējai kopienai **kļūt klimatneitrālai**?”

10. Pārrāmēšana **uz iedvesmu un motivāciju**

Virziens: Skatīties, kas varētu **motivēt** cilvēkus **rīkoties**, nevis koncentrēties uz šķēršļiem un problēmām.

Problēma: „Cilvēki neievēro veselīga uztura principus.”

Pārrāmēšana: „Kā mēs varam padarīt veselīga uztura ievērošanu par kaut ko **motivējošu un iedvesmojošu**?”

